

Pribék László

Pedagógusszerepek vizsgálata, pedagógustevékenységek feltárása a Közép-dunántúli régió középfokú kollégiumaiban

Doktori (PhD) értekezés tézisei

Eszterházy Károly Egyetem, Neveléstudományi Doktori Iskola, Pedagógusképzés Program

A Doktori Iskola vezetője: Dr. Pukánszky Béla, dr. habil, DSc, egyetemi tanár

A Doktori Iskola programigazgatója: Dr. Bárdos Jenő, DSc, professor emeritus

Témavezető: Dr. Kotschy Andrásné professor emeritus

Eger

2019.

1. A disszertáció témája

Napjainkban mindenfajta túlzás nélkül kijelenthető, hogy egy hazai középiskolai kollégiumban dolgozó tanár munkája tele van pedagógiai kihívásokkal. A kollégiumpedagógusoknak naprakész és megbízható szakmai szereprepertoár-készlettel és tevékenységekkel kell rendelkezniük. Ezek az egyéni sajátosságok és személyes képességek kiemelkedően fontosak a köznevelésben tevékenykedő szervezetek hatékonysága és versenyképessége szempontjából (Benedek I., 2002).

A kollégisták egyéni napirendjei és egyedi szükségletei javarészt a szülők és a középiskola elvárásaitól függnnek, a jövőbe vetett családi vagy személyes remények, az élő emberi kapcsolatok, stb. pedig számottevően befolyásolják. Amikor egy magyar középiskolás kollégista a „kollégiumra” gondol, először annak idejétmúlt szabályai (előírásai, elvárásai) és azok a különféle pedagógusok jutnak eszébe, akik felelősek a központi utasítások betartásáért (Pribék, 2017b).

A tanulók és szüleik által támasztott szükségletek nem, vagy alig jelennek meg a köznevelési rendszerben annak ellenére, hogy ők a „belső fogyasztói” (Murgatroyd és Morgan, 1993, id. Kotschy, 1996). Nemzetközileg közismert tény: az oktatási-nevelési szolgáltatásokkal kapcsolatos szülői, tanulói értékelések és vélemények, valamint a tényleges elégedettség szintje alapjaiban meghatározzák a felhasználók körét, számát és összetételét.

A szükséglet alapú erőforrás allokáció a köznevelésben (Ross-Levacic, 1999), különösen a középfokú kollégiumok kapcsán még nem elterjedt hazánkban. Jellemzően a fenntartó állam nem fordít semmiféle figyelmet a megrendelői (elsősorban a kollégista és szülői) szükségletek változásaira. Nem túl meglepő módon ennek aztán az az egyik döntő következménye, hogy a középiskolából és a kollégiumokból lemorzsolódó tanulók száma drasztikusan növekszik. A jelenség nem vezethető vissza pusztán demográfiai okokra és ezt a kedvezőtlen tendenciát nem lehet eltitkolni (Pribék, 2017c).

2. A téma időszerűsége

A disszertáció egy olyan időszakban került összeállításra, amely a köznevelés terén kényszerű változásokkal jellemezhető. 2004-2014 között **a Közép-dunántúli régióban működő kollégiumok középiskolás kollégistáinak a száma felére, a kollégiumpedagógusoké pedig egyharmadával csökkent.** Ez a válsághelyzet a régió mind a 15 középiskolai kollégiumának a jövőjét fenyegeti (és más régiókban sem ritka). Szakmai továbbképzések és tematika

hiányában a tanári szereprepertoár-készletek és tevékenységek váltak a szakmai fejlesztések egyik legfontosabb területévé. A helyzet megértése és értelmezése azonban számos kérdést felvet:

- a szülők és a kollégista gyermekük valós szükségleteiről nem rendelkezünk releváns információkkal, hiszen 2015-ig nem történtek ezek feltárására irányuló kollégiumpedagógiai kutatások hazánkban (Pribék, 2017a, 2017b); a középiskolai kollégiumok központilag előírt szabályai elavultak, a kollégiumépületek és infrastruktúráik felújításra szorulnak, a szervezeti válsághelyzetek egyediek (részben azonos, részben különböző szakmai sémák és problémahalmazok);
- a kollégiumpedagógusok tényleges gyakorlatáról nem rendelkezünk pontos és részletes információkkal, éppen ezért a tanárok szereprepertoárjait és tevékenységeit a kvalitatív kutatómódszertan keretein belül szükséges vizsgálni és elemezni (Pribék, 2017a), felhasználva Creswell értelmező szekvenciális (Morse jelölése: kvant→KVAL) modelljét (Creswell, 2012, id. Sántha, 2015);
- a szakma nem rendelkezik korszerű és naprakész, az egyén és a közösség fejlesztését egyaránt szolgáló, felsőoktatásban használatos tankönyvekkel (Pribék, 2019).

A valódi bajok forrása: kollégiumpedagógiai hátrányhalmaz

Korábbi empirikus kutatásokra alapozva (Pribék, 2012, 2014, Princz - B. Fekete, 2016, Pribék, 2017a) azt feltételezzük, hogy a középiskolai kollégiumok legfőbb szakmai problémája nem külső természetű okokból származik (általános alulfinanszírozottság, leromlott infrastruktúra, a rendelkezésre álló humán erőforrás allokációjának kiegyensúlyozatlansága, régióbeli demográfiai problémák, stb.). *A háttérben szakmai hátrányok domináns halmazát tárhatjuk fel és ábrázolhatjuk, amelyek egyre szorosabb kapcsolatba hozhatók a kollégiumszervezetek válságával.*

3. A kutatás céljai és tárgya

Célunk feltárni a kollégiumpedagógia legproblémásabb tényezőit a szakmai hátrányhalmaz keretein belül; kiemelni az elméleti és gyakorlati vonatkozású változásterületeket; javaslatot tenni - a 2015-2016 között megvalósításra került komplex empirikus kutatás eredményeire támaszkodva - új kollégiumpedagógus továbbképzési tematikára, továbbá a magyar középiskolai kollégiumokra vonatkozó központi nevelési alapprogram újragondolására.

A hazai középiskolai kollégiumok „háromszoros nyomásban” szervezik és valósítják meg mindennapi működésüket. Kénytelenek megfelelni a javarészt jogszabályokban fellelhető társadalmi elvárásoknak, más intézményekkel együttműködésben megjelenni és tevékenykedni a pedagógiai programban meghatározott értékrend szerint, valamint ezzel egyidejűleg a mindenkori fogyasztói szükségletek kielégítésére törekedni. Meggyőződésünk, hogy ugyanabban az időben lehetséges a legkedvezőtlenebb elemek azonosítása és az összefüggéseik feltárása; ezek a tényezők pedig különféle szervezeti (vezetés-, személyzeti-, minőségfejlesztési) problémákat vetnek fel (Benedek I., 1997).

4. A középiskolai kollégiumokban lebonyolított komplex empirikus kutatásról

A több vizsgálati irányban kijelölt kutatás 2015-ben kezdődött. Különösen a kollégiumi tanárok és a kollégisták szemszögéből tapasztalható pedagógiai gyakorlat keltette fel az érdeklődésünket (azzal a céllal, hogy feltárjuk a szűk szakmai keresztmetszeteket, koncentrálna a nevelési folyamatokra és a pedagógusszerepekre, domináns tevékenységekre). A 62, illetve 64 zárt kérdést tartalmazó kollégista e-kérdőív és a szülői kérdőív kiértékelése és elemzése SPSS célszoftver (Sajtos-Mitev, 2007) felhasználásával történt 2016-ban, középpontba helyezve Falus szakmailag adaptálható teóriáját (Falus, 1986, id. Szabó, 2010). A kvantitatív kutatás a kvalitatív metafora kutatás eredményeinek pontos értelmezését támogatta (Vámos, 2001, 2003), követve Sántha (2009) kombinált módszertanra vonatkozó tudományos kereteit és triangulációs követelményeit.

A félig strukturált tematikus pedagógusinterjú felvétele 2016-ban zajlott, követve Kvale (1996), Szabolcs (2001), Szokolcsy (2004), Seidman (2003) és Sántha (2006) iránymutatásait. Az összesen 16 pedagógusinterjú feldolgozása és elemzése szövegtípus-képző módszerrel, ún. politetikus térben (Kuckartz, 2014, Pribék, 2017d, 2018) valósult meg, melyet „tematikus és értékelő kódolási folyamat” (Kuckartz, 2014:103) előzött meg. Ez különösen fontos volt számunkra, mert a magyar középiskolai kollégiumokban az „ideális kollégista” hétköznapijairól így szerezhetjük be a lehető legközelebbi információkat.

Az országos nevelési alapprogram kvalitatív tartalomelemzése meghatározó folyamat a fenntartói elvárások diagnosztizálásakor. Mindazonáltal egy érdekes összehasonlítási alap. Különösen igaz ez a valós szükségletek és a tényleges gyakorlat tükrében. Elsősorban arra keressük a válaszokat, hogy mennyire koherensek a szakmai tartalmak a dokumentumban, a Kuckartz-féle (2014) szövegtípus-képző módszerrel, politetikus térben; egészen pontosan: ez a speciális és dinamikus tér milyen jellemzőkkel rendelkezik?

5. A kutatás hipotézisei

1. hipotézis: A Közép-dunántúli régió középiskolás kollégistáinak tendenciózus, drámai mértékű létszámcsökkenését (2004-2014) kedvezőtlenül befolyásolja a korosztály demográfiai visszaesése, a középfokú kollégiumok állandósuló alulfinanszírozottsága, valamint az intézmények (többségének) rendkívül elavult műszaki-technikai színvonala.

2. hipotézis: Ezeken kívül létezik még egy ún. kollégiumpedagógiai hátránykomponens (hátrányhalmaz), amely szakmai válsághelyzetből származó problémákból származik és jelentősen befolyásolja a kollégisták és szüleik középfokú kollégiumokról kialakított képét, azzal kapcsolatos döntéseit.

3. hipotézis: A kollégiumpedagógiai hátrányhalmaz negatívan hat a kollégista létszámcsökkenés alakulására, pedagógusszerepekre és pedagógustevékenységekre visszavezethető hiátusai akadályozzák a tanulói és szülői szükségletek kielégítését.

4. hipotézis: A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának tartalmi jellemzői kedvezőtlenül felerősítik a kollégiumpedagógusi szerep-és tevékenység hiátusok megjelenését, hatásuk fokozza a középfokú kollégiumokkal szembeni kollégista és szülői elégedetlenséget.

5. hipotézis: A kollégiumpedagógusi szerepek és tevékenységek jelenlegi gyakorlata egyre kevésbé felel meg a kollégisták és szüleik állandó változásban lévő szükségleteinek. A negatív jelenség egyre több szerepkonfliktust, szerepnövekedési stresszt idéz elő a pedagógusokban. A kollégiumpedagógusi szerepkonfliktusok domináns típusa szerepen belüli.

6. hipotézis: A kollégiumpedagógusi hátránykomponens azonosított pedagógusszerepei és tevékenységei a kutatás logikai keretrendszerében alkalmasak a szakmai előrelépés területeinek kijelölésére különféle javaslatok formájában.

6. Alkalmazott kutatási módszerek és vizsgálati területek

Vizsgálati területek	Alkalmazott kutatási módszerek	Mintafeldolgozás és elemzés	Résztevők a Közép-dunántúli régióból
A pedagógiai folyamatokról alkotott vélemények, elégedettség szintje	Papír alapú kérdőív	SPSS rangsorolás és főkomponens analízis	Szülők

A pedagógiai folyamatokról, jelenségekről alkotott vélemények, elégedettség szintje	E-kérdőív	SPSS rangsorolás és főkomponens analízis	Középiskolás kollégisták
Metaforák és indoklásaik	Kvalitatív metaforakutatás	Kvalitatív tartalomelemzés	Középiskolás kollégisták
Pedagógiai folyamatok, pedagógusszerepek és tevékenységek a gyakorlatban	Félig-strukturált egyéni interjúk	Kvalitatív tartalomelemzés	Kollégiumpedagógusok
Fenntartói elvárások a nevelési alapprogramban	Dokumentum kiválasztás	Kvalitatív tartalomelemzés	Releváns szakmai tartalmak

7. A kutatás főbb eredményei

Az eredmények bemutatása során Falus pedagógiai folyamatokat rendszerező teóriájára támaszkodunk (Falus 1986, id. Szabó, 2010) és azt egy adaptált modellben követjük.

Azonosított problémák kollégiumi beköltözés előtt: a kollégisták beköltözéssel kapcsolatos döntéseit hátrányosan és kedvezőtlenül befolyásolják a rokonok, ismerősök, családtagok középiskolai kollégiumokról kialakított véleményei, rossz sztereotípiái; különösen a már kollégista családtagok fogalmazznak meg rossz véleményeket az intézményekről (ez egy „valódi rossz, belső reklám”). Ők elsősorban a szigorú szabályokkal és a rugalmatlan intézményi működésekkel, valamint a magánélettel való összeegyeztethetőséggel elégedetlenek.

A kollégiumi diákélet értékelése:

A kollégisták majdnem fele (pontosan 42%) börtönként azonosítja a kollégiumokat. A börtön metaforák elsősorban a túl szigorú intézményi keretrendszerből származnak: itt említhetjük az idejétmúlt szabályokat (szabályozásokat, korlátozásokat), a sok szakmai kényszert (hetente kötelező kollégiumi programokat, időkereteket differenciálás és individuál pedagógia nélkül), a régi poszt-sztálinista rutinokat és gyakorlati megoldásokat, stb. Könnyen belátható: ezek jelentősen távol állnak az újgenerációs kollégista szükségletektől manapság.

Az intézményi étkeztetés szintén egy problémás terület, a rossz és nem megfelelő minőségű étel negatívan kihat a tanulók közérzetére.

A kollégiumépületek annyira rossz állapotban vannak, hogy többségük nem képes megfelelő tanuló-, lakó-és munkakörnyezetként funkcionálni.

A szülői igények a tanulói motiváció, az önállóság fejlesztésére, a nagyobb tudatosságra és kezdeményezőképessegre koncentrálnak a mindennapokban.

Az azonosított pedagógusszerepek kétharmadát (összesen 24-et) és a hozzájuk kapcsolódó domináns pedagógustevékenységeket a tanárok kifogásolják. Egyrészt ezek a szerepek nem kapcsolódnak szorosán a tanárok pedagógiai munkájához; másrészt a pedagógusok ezeket nem akarják csinálni, mégis el kell végezniük; harmadrészt a pedagógusszerepek arányai eltolódnak a gyakorlatban. Például alkalomszerűen ezeket a szerepeket emelhetjük itt ki: vízvezeték szerelő, biztonsági őr, takarító munkás, villanyszerelő, stb. Nem marad idő a fontos szerepek használatára: például a **diákok igénylik a szülők helyettesítését a hétköznapiakban, szeretnék megosztani az éppen aktuális problémáikat (iskolai, magánéleti, családi) valakivel és tanácsot kérni.** Sajnálatos módon a jelenlegi szakmai szabályozás nem teszi lehetővé ezeket a szerepeket és tevékenységeket.

A pedagógusszerepek száma nő, stresszt és konfliktusokat idéz elő a pedagógusokban. A nemzetközi példák ellenére a magyar középiskolai kollégiumokban külső szakemberek bevonása nem jellemző a pedagógiai munkába. A valódi kollégista szükségletek kielégítése egyre nagyobb problémákat okoz.

A középfokú kollégiumok nemzetközi vizsgálata kapcsán megállapítható, hogy a magyar szakmai gyakorlat leginkább az oroszra hasonlít. A vizsgált orosz példáról azonban megállapítható, hogy azok nem szenvednek tartós intézményi alulfinanszírozottságtól és leamortizálódott infrastruktúrától.

A kollégisták egyéni jellemzői:

A kollégisták egyszerre unatkoznak és túlterheltek a kollégiumokban: ugyanis nagyon különbözőek a napi rutinjaik és ütemrendjeik. Nincsenek meg a differenciálás és az individualizálás szakmai alapjai a hazai kollégiumokban, az adaptív tanulásszervezési eljárásoknak pedig nincsenek meg a hagyományaik. Elsősorban a motiválás terén van segítségre szükségük.

A kollégiumból való kiköltözés okai:

Kamaszkonfliktusok az iskolában, eredménytelenség a tanulmányokban, családi gondok: ezek a leggyakoribb problémák.

Komoly szakmai problémák a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjával:

A kvalitatív tartalomelemzés számos problémát emel ki: a legfőbb szakmai dokumentum szemlélete előírásokat tartalmaz heti óraszámokban kifejezve (egyoldalú), amelyek sem szakmailag, sem pedig tudományosan nincsenek alátámasztva; ezek az elvárások, szabályok „szakadósak” (a szakmai definíciók és fogalmak nem egyértelműek, nincsenek pedagógiai-módszertani tartalmak); nem láthatók a differenciálás és az individualizálás egyértelmű pedagógiai lehetőségei; valamennyi előírás óraszámokban fejeződik ki, nem pedig pedagógiai teljesítményekben vagy hatékonyságban.

8. Szakmai fejlesztési javaslat

Fejlesztési javaslatunkat a kutatás főbb eredményeire alapozva állítjuk össze:

Javasolt szakmai továbbképzés, fejlesztési lépés:	A szakmai megvalósítás szintje:	Indoklása a kutatási eredmények alapján:
1. Intézmények helyzetelemzése SWOT-analízissel	Vezetői, majd tantestületi szint	Kritikussá váló diáklétszám csökkenés, intézményi kitörési pontok keresése a nehéz helyzetből
2. Belső továbbképzés ok-okozati (Ishikawa)-diagram alkalmazásával, külső szakember bevonásával	Tantestületi szint	Intézményi gyengeségek (pl. rekrutáció) és veszélyforrások okainak közösségi azonosítása, átbeszélése
3. A kollégiumi tantestületek ötletbörzéje (brainstorming), külső szakember bevonásával	Tantestületi szint	A szakmai változtatási-szakosodási irányok kijelölése, tartalommal és munkacsoportokkal történő feltöltése
4. A kamaszkor sajátosságai - pszichológiai alaptémájú továbbképzés külső szakember bevonásával	Tantestületi szint	A kollégiumpedagógusi egyéni törődések, a bizalmas és a pótszülői szerepek szakmai megerősítése új tudáselemek bevonásával
5. Adaptív tanulásszervezési eljárások és kooperatív technikák alkalmazása a gyakorlatban - interaktív továbbképzés külső szakember bevonásával	Egyéni és tantestületi szintek	A kollégiumi foglalkozások, ezen belül is a délutáni tanórák kifejezett módszertani fejlesztésének szükségessége, újragondolása
6. Differenciálás a pedagógiai gyakorlatban - interaktív továbbképzés külső szakember bevonásával	Egyéni és tantestületi szintek	A monolit egységesítés, a diákok „tömegesítésének” egyértelmű szakmai kudarca
7. Az individualizált oktatás-nevelés lehetőségei a kollégiumpedagógiában - továbbképzés külső szakember bevonásával	Egyéni és tantestületi szintek	A kollégisták személyre szabott követésének, támogatásának tanulói szükséglete, fokozódó igénye
8. Helyes konfliktuskezelési technikák a kamaszkorban - interaktív továbbképzés külső szakember bevonásával	Egyéni és tantestületi szintek	A kollégista kamaszok napi szintű konfliktuskezelési szükségletének kollégiumi elősegítése, kielégítése
9. Kollégiumpedagógusok szakmai szakosodásai (specializációi) a nemzetközi gyakorlatban - interaktív továbbképzés külső szakember bevonásával	Egyéni és tanári munkacsoportok szintjei	Hazai mintapéldák, a szakmai hálózatosodás hiányában szakmai kiütkeresés, szemléletváltás
10. Mit jelent a gyakorlatban egy mentalizációs köznevelési intézmény? - továbbképzés külső szakember bevonásával	Egyéni és tanári munkacsoportok szintjei	A kliensközpontú szemlélet és a szükséglet alapú felfogás hiánya a hazai kollégiumpedagógiában

9. Összegzés

A magyar középiskolai kollégiumok válsághelyzete számos szakmai területen azonnali beavatkozást, segítséget igényel. A kollégisták jelentős csökkenésének hátterében többértű szakmai hátrányhalmazt fedezhetünk fel. Új pedagógusszerepek és tevékenységek szakmai elismerésére van szükség, összefüggésben az újgenerációs kamaszok szükségleteivel. Komoly gondok vannak a szervezeti kultúrákkal és gyakorlatokkal, a régi rutinok és megoldások fenntartásában a nevelési program is döntő szerepet játszik. Az azonosított pedagógusszerepek és tevékenységek kétharmada kényszer és tényleges szűk szakmai keresztmetszet, valamint halmozódó szervezeti gyengeség.

Napjainkban még nincs szakmai szándék a változások generálására. Ha a kollégiumok vezetői fel is ismerték a szakmai változtatások szükségességét, egyelőre nincs egységes szemlélet e törekvések mögött. Amennyiben a kollégiumok talpon szeretnének maradni, a kollégiumról alkotott tanulói vélemények kapcsán sürgősen lépniük kell. Elsősorban a „börtön” metafora a zavaró és elgondolkodtató: ez sok olyan gyakorlati kellékkel, ismérvekkel rendelkezik, amely „belülről” változtatható.

Az 1990-es évek óta a magyar középiskolai kollégiumok válsága nőtt. Nemzetközi szintén a magyar kollégiumok versenyképtelenek és nem kellően hatékonyak. A külföldi példától eltérően a magyar kollégiumpedagógusok nem szakosodnak részterületekre, nincs elég helyi és központi támogatás (pénzügyi, időbeli, erkölcsi, szakmai) e feladatokra; nem cél a pedagógusok célirányos fejlesztése.

A hazai középiskolai kollégiumok állapota nem alkalmas korszerű tanulásra, lakhatás biztosítására. Sok esetben a kamaszok kollégiumi jelenléte az otthoni (kedvezőtlen) helyzetekkel hozható összefüggésbe.

Tulajdonképpen indokolatlan a kollégiumok vizsgálatának alacsony száma a közelmúltig: az intézmények a hazai köznevelés különleges elemei, mégis kevés oktatáspolitikai figyelemben részesülnek. Ha ez a helyzet nem változik, könnyen bejósolható módon a többségük hamarosan el fog tűnni a köznevelési rendszerből.

Felhasznált irodalom

Benedek István (1997): Kollégiumi neveléstan. Okker Kiadó, Budapest.

Benedek István (2002): Gondolatok a kollégiumban I-II. Ady Endre Közgazdasági Szakkollégium, Budapest.

Kotschy Beáta (szerk., 1996): A minőség iskolái (1996). Segédanyag a gyakorlati fejlesztő munkához. Válogatás az angol nyelvű szakirodalomból. School Bt., Nyíregyháza.

Kuckartz, U. (2014): Qualitative Text Analysis. A Guide to Methods, Practice&Using Software. SAGE, Thousand Oaks, California.

Kvale, S. (1996): InterViews. Thousand Oaks, CA: Sage.

Princz Enikő - Bencéné Fekete Andrea (2016): Középiskolai kollégiumi program a lemorzsolódás megelőzésére. Képzés és gyakorlat. 2016. 14. évfolyam. 3-4. szám. pp. 47-63.

Ross, K. - Levacic, R. (1999): Needs-based resource allocation in education. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 7 place de Fontenoy, Paris, France.

Sajtos László - Mitev Ariel (2007): SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.

Sántha Kálmán (2006): Mintavétel a kvalitatív pedagógiai kutatásban. Gondolat Kiadó, Budapest.

Sántha Kálmán (2009): Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Sántha Kálmán (2015): Trianguláció a pedagógiai kutatásban. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Seidman, I. (2003): Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Szabolcs Éva (2001): Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Szabó Judit (2010): Gondolatok a pedagógus szerepről. Konferencia az MTA felolvasó termében. Budapesti Nevelő, 2010/1, pp. 81-87.

Szokolszky Ágnes (2004): Kutatómunka a pszichológiában. Osiris Kiadó, Budapest.

Vámos Ágnes (2003): Metafora a pedagógiában. Gondolat Kiadói Kör-ELTE BTK Neveléstudományi Intézet, Budapest.

Vámos Ágnes (2001): Metafora felhasználása a pedagógiai fogalmak tartalmának vizsgálatában, Magyar pedagógia, pp. 85-108.

Az érkezés témájában publikációk, előadások a szerzőtől

Pribék László (2012): Szervezetfejlesztés a székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégiumban 2.0. Diplomadolgozat. Konzulens: dr. Obermayer-Kovács Nóra. Pannon Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Közgazdász képzés, Vezetés és Szervezés Tanszék.

Pribék László (2014): A menedzser szemlélet érvényesítésének feltételei és lehetőségei a hazai középiskolai kollégiumok szervezeti vonatkozásában. Szakdolgozat. Konzulens: dr. Benedek István. BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Intézet Műszaki Pedagógia Tanszék.

Pribék László (2017a): Fenntartói és szülői elvárások egy középiskolás kollégiumi tevékenység-szerkezetének vonatkozásában. Tanulóközpontú oktatás, módszertani megújulás a szakképzésben és a felsőoktatásban. VII. Trefort Ágoston Tanárképzési Konferencia Tanulmánykötet (szerk.: Tóth Péter - Hanczvikkel Adrienn - Duchon Jenő), pp. 675-694.

Pribék László (2017b): Mit jelent egy mai kollégista kamasz számára a kollégium? Újszerű tanulói szükségletek megjelenése a hazai kollégiumi nevelésben. Tavasz Szél Konferenciakötet III., Miskolc. pp. 251-266.

Pribék László (2017c): Pedagógusszerepek vizsgálata, pedagógustevékenységek feltárása a Közép-dunántúli régió középfokú kollégiumaiban. Előadás. Országos Neveléstudományi Konferencia, Nyíregyháza.

Pribék László (2017d): Udo Kuckartz szövegtípus-képző módszere, a különböző elemzési térjellemezőkből következtethető alkalmazási lehetőségek kvalitatív pedagógiai kutatásokban. In: Pedagógiai kutatások a Kárpát-medencében tanulmánykötet. II. Kárpát-medencei Oktatási Konferencia, Nagyvárad, pp. 97-109.

Pribék László (2018): Adatredukció kvalitatív elemzési térben. Előadás. III. Kárpát-medencei Oktatási Konferencia, Empirikus kutatások a közoktatásban I. szekció, 2018. június 22-23. Nagyvárad.

Pribék László (2019): A hazai középfokú kollégiumpedagógia szakirodalmának (2004-2019) tartalmi jellemzői. Előadás. V. Tanárképzés Napja - Kortárs pedagógiai szakirodalom Konferencia, Veszprém. 2019. március 22.